

LIETUVOS ENERģIJA

AB LIETUVOS ENERģIJA

2007 Metinė ataskaita

LIETUVOS ENERģIJA

2007 metinė ataskaita

TURINYS

Rodikliai	3
Generalinio direktoriaus pranešimas	4
Valdyba	6
Vadovybė	7
Ekonominė aplinka	8
PATIKIMAS SISTEMOS VALDYMAS	
Elektros sistemos valdymas	11
Perdavimo tinklo plėtra	14
Integracija	16
ATVIRA RINKA	
Rinkos operatoriaus veikla	19
NAUJAUSIOS IDĖJOS	
Informacinės technologijos ir telekomunikacijos	23
PARTNERYSTĖ	
Svarbiausi 2007 metų naujos atominės elektrinės projekto įvykiai	25
PILIETIŠKUMAS	
Socialinė atsakomybė	28
Darbuotojai	29
Sauga ir sveikata	31
Aplinkos apsauga	32
Parama kultūrai, mokslui ir sportui	34
DIDĖJANTI VERTĖ	
Veiklos rodiklių apžvalga	36
AB „Lietuvos energija“ 2007 metų finansinė atskaitomybė	41

RODIKLIAI

Veiklos rodikliai, mln. Lt	2007 m.	2006 m.
Tipinės veiklos pajamos	1111	939
Tipinės veiklos sąnaudos	1046	906
EBITDA	208	186
Tipinės veiklos pelnas	64	26
Grynasis pelnas	47	18
Turtas	2745	2698
Nuosavas kapitalas	2210	2169
Finansiniai įsipareigojimai	90	117
Investicijos	152	156
Pinigų srautai iš pagrindinės veiklos	196	184
Turto grąža (ROA), %	1,7	0,7
Nuosavybės grąža (ROE), %	2,2	0,8
Investuoto kapitalo grąža (ROCE), %	2,8	1,2
Skolinto ir nuosavo kapitalo santykis, %	24	24
Finansinių įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo santykis, %	4	5
Nuosavo kapitalo ir turto santykis, %	81	80
Pelnas vienai akcijai, Lt	0,069	0,027

KREDITŲ REITINGAS

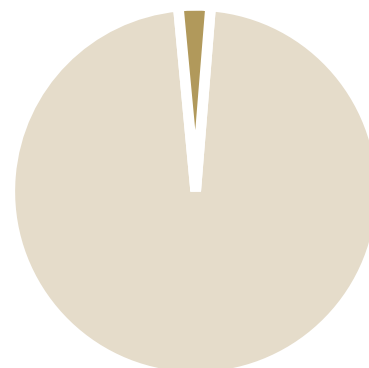
Standard/Poor's

Ilgalaikio skolinimosi reitingas	A-
Trumpalaikio skolinimosi reitingas	A-2
Perspektyva	Neigiama*)

*) Pagrindinė reitingo perspektyvos keitimo iš stabilios į neigiamą priežastis – galimas bendrovės veiklos rizikos padidėjimas, bendrovei įgyvendinant naujos atominės elektrinės statybos projektą.

Akcinio kapitalo struktūra

- Lietuvos valstybė
- Privatūs akcininkai

GENERALINIO DIREKTORIAUS PRANEŠIMAS

Šeštuosius metus akcinė bendrovė „Lietuvos energija“ šalies elektros ūkyje veikia kaip perdavimo sistemos operatorė – patikimai ir užtikrintai, vadovaudamasi ilgamete patirtimi ir priimdama ateities iššūkius. 2007 metai „Lietuvos energijai“ pažymėti daugybe nuveiktų darbų ir naujų uždavinių. Savo pareigą užtikrinti patikimą šalies aprūpinimą elektra atlikome gerai – elektros energetikos sistemoje didelių sutrikimų nebuvo, o auganti šalies ekonomika ir dėl to didėjantis elektros suvartojimas „Lietuvos energijos“ veiklai turėjo teigiamos įtakos – „Lietuvos energija“ dirbo pelningai ir į valstybės biudžetą sumokėjo daugiau nei 63 mln. litų mokesčių.

Nuo metų pradžios nustatyta nauja perdavimo paslaugos kaina neviršijo nustatytosios viršutinės ribos. Mažinome eksporto sąnaudas ir keitėme eksporto struktūrą – užsieniui elektros pardavėme 11 proc. daugiau nei praėjusiais metais, o be pagrindinių eksporto krypčių – Rusijos, Latvijos ir Estijos pradėjome elektra prekiauti su Skandinavijos šalimis.

Įvertindami tiekimo patikimumo, kokybės, vadybos ir aplinkosaugos reikalavimus, gerinome naudojimosi tinklais sąlygas, planavome ilgalaikę elektros energetikos sistemos plėtrą, grįsdami ją moksliniais tyrimais. Didindami energetikos sistemos darbo patikimumą vykdėme nuoseklią investicijų programą. Investicijos siekė 152 mln. litų. Pusė jų skirta perdavimo tinklo atstatymui, transformatorių pastočių rekonstrukcijai, siekiant sumažinti avarių tikimybę ir užtikrinti energetikos sistemos veiksmingumą.

Vadovaudamiesi aplinkosaugą reglamentuojančių teisės aktų ir normų reikalavimais, diegėme naujas, nekenksmingas aplinkai technologijas, taikėme prevencines priemones, mažinančias neigiamą įtaką aplinkai.

Prioritetiniu uždaviniu laikydami Lietuvos energetikos sistemos integraciją į Vakarų Europos elektros rinką, atlikome Lietuvos ir Lenkijos bei Lietuvos ir Švedijos energetikos sistemų sujungimo studijas. Abiejų studijų rezultatai parodė, kad remiantis išnagrinėtais techniniais, ekonominiais ir teisiniais aspektais, energetikos sistemų sujungimai yra galimi. Pasirengta Lietuvos ir Lenkijos energetikos sistemų sujungimo projektą įgyvendinsiančios bendrovės sukūrimui. LR Vyriausybės pavedimu vykdėme svarbius parengiamuosius naujos atominės elektrinės statybos Lietuvoje projekto darbus, kurių labiausiai pažymėtinas Poveikio aplinkai vertinimas – patvirtinome jo programą, diskutavome su Lietuvos ir aplinkinių šalių visuomene ir pradėjome jos įgyvendinimą.

Didžiuojamės, kad darbuotojų kaita „Lietuvos energijoje“ nedidelė. Tai geriausias įvertinimas, rodantis darbuotojų lojalumą ir kompetenciją. Svarbiu veiksmu, lemiančiu „Lietuvos energijai“ iškeltų tikslų vykdymą, ir toliau laikome nuolatinį ir sistemingą darbuotojų kvalifikacijos kėlimą.

Ateinantys metai atneš naujų iššūkių „Lietuvos energijai“, didelę atsakomybę už Nacionalinės energetikos strategijoje įvardytų tikslų įgyvendinimą, permainas elektros energetikos sektoriuje, tačiau puikių specialistų patirties dėka tam esame visiškai pasirengę.

Rymantas Juozaitis
Generalinis direktorius

VALDYBA

Jurgis Vilemas

Lietuvos energetikos instituto tarybos pirmininkas, valdybos pirmininkas nuo 2000-02-14

Vida Dzermeikienė

Ūkio ministerijos Energetikos departamento Elektros ir šilumos skyriaus vedėja, valdybos narė nuo 2002-08-01

Marijus Franckevičius

Valstybės įmonės Energetikos agentūra direktorius, valdybos narys nuo 2004-11-08

Rymantas Juozaitis

„Lietuvos energijos“ generalinis direktorius, valdybos narys nuo 2002-02-07

Dominikas Pečiulis

Ūkio ministerijos Įmonių ekonomikos ir valdymo departamento Valstybės turto privatizavimo ir valdymo skyriaus vedėjas, valdybos narys nuo 2004-11-08

Algimantas Zaremba

Ūkio ministerijos Energetikos departamento direktorius, valdybos narys nuo 2001-10-09

LIETUVOS ENERGIJA

7

VADOVYBĖ

Akcinei bendrovei „Lietuvos energija“ vadovauja generalinis direktorius

**Rymantas
Juozaitis**

Pagrindinėms bendrovės veiklos sritims vadovauja:

**Sigitas
Baranauskas**
vyriausiasis
finansininkas

**Petras Povilas
Škiudas**
tinklo direktorius

**Rimantas
Šukys**
finansų
direktorius

**Nerilė
Naprienė**
personalo
direktorė

**Vladas
Paškevičius**
energetikos
sistemos
direktorius

**Algimantas
Nemira**
bendrųjų reikalų
direktorius

EKONOMINĖ APLINKA

PAGRINDINIAI LIETUVOS MAKROEKONOMINIAI RODIKLIAI

	2007 m.	2006 m.	2005 m.	2004 m.
Nedarbo lygis, %	4,3	5,6	8,3	11,4
Infliacija, %	8,1	4,5	3,0	2,9
Eksportas, mln. Lt	43234	38888	32767	25819
Importas, mln. Lt	60987	53275	43152	34384
BVP, mln. Lt	96773	81905	71380	62587
BVP pokytis, %	8,8	7,7	7,9	7,3
BVP vienam gyventojui, Lt	28661	24132	20906	18217

* Statistikos departamento duomenys

2007 metais Lietuvos bendrasis vidaus produktas (BVP), palyginti su 2006 metais (skaičiuojant 2000 metų palyginamosiomis kainomis), padidėjo 8,8 proc., 2006 metais, lyginant su 2005-aisiais – 7,7 proc. Šalies bendrosios pridėtinės vertės augimą lėmė žemės ūkio, statybos, didmeninės ir mažmeninės prekybos bei transporto, sandėliavimo ir ryšių įmonėse sukurtos pridėtinės vertės pokyčiai.

Lietuvos BVP augimas vienas didžiausių Europos Sąjungoje ir 2007 metais atsiliko tik nuo Latvijos, kurios BVP išaugo 10,2 proc. Išankstiniais duomenimis BVP augimas 2007 metais Estijoje buvo 7,1 proc., Lenkijoje – 6,5 proc., Suomijoje – 4,4 proc., Švedijoje – 2,6 procento.

Pastaraisiais metais Lietuvos ūkio augimą skatino vidaus paklausa. Spartus skolinimosi augimas buvo vienas svarbiausių veiksnių, nulėmusių investicijų į pagrindinį kapitalą, namų ūkių vartojimo, kartu ir BVP augimą.

2007 metų gruodžio mėnesį metinė infliacija sudarė 8,1 procento. Metinės infliacijos lygį nulėmė 15,5 proc. pabrangę maisto produktai ir nealkoholiniai gėrimai, 14,1 proc. – būsto, vandens, elektros, dujų ir kito kuro grupės prekės ir paslaugos, 9,6 proc. – transporto grupių prekės ir paslaugos. 2007 metais vidutinė metinė infliacija sudarė 5,7 procento.

Sparčiai augant šalies ūkiui didėjo ir elektros energijos suvartojimas. 2007 metais „Lietuvos energija“ per aukštos įtampos elektros tinklus šalies poreikiams perdavė 9,7 TWh elektros energijos – 3,1 proc. daugiau nei 2006 metais.

Palyginti su 2006-aisiais, 2007 metais Lietuvos eksportas ir importas padidėjo atitinkamai 11,2 ir 14,5 procentais. Lietuvos užsienio prekybos deficitas sudarė 17,8 mlrd. litų ir buvo 23,4 procento didesnis nei 2006 metais. Eksporto augimui įtakos turėjo plastikų ir jų dirbinių (74,8 proc.), antžeminio transporto priemonių (23,5 proc.), trašų (48,9 proc.), mašinų ir mechaninių įrenginių (21 proc.) padidėjęs eksportas. Importo augimą lėmė antžeminio transporto priemonių (41,2 proc.), organinių chemijos produktų (2,1 karto), elektros mašinų ir įrenginių (20,2 proc.) padidėjęs importas.

2007 metais svarbiausi Lietuvos eksporto partneriai buvo Rusija (15 proc.), Latvija (12,8 proc.), Vokietija (10,5 proc.), Lenkija (6,3 proc.). Svarbiausi importo partneriai – Rusija (18,2 proc.), Vokietija (14,9 proc.), Lenkija (10,6 proc.), Latvija (5,5 proc.).

2007-aisiais didžiausią Lietuvos eksporto dalį sudarė mineraliniai produktai (13,8 proc.), mašinos ir mechaniniai elektros įrenginiai (12,9 proc.), transporto priemonės ir pagalbiniai transporto įrenginiai (10,5 proc.). Didžiausią importo dalį – mašinos ir mechaniniai elektros įrenginiai (17,5 proc.), mineraliniai produktai (17,3 proc.), transporto priemonės ir pagalbiniai transporto įrenginiai (16,4 proc.).

2007 metais šalyje sparčiai augo materialinės investicijos, jos buvo 24,6 proc. didesnės nei 2006 metais, tačiau materialinės investicijos į elektros, dujų ir vandens tiekimą sumažėjo 1,8 proc. Materialinių investicijų augimą pastaruoju metu skatina Europos Sąjungos fondų lėšos, vidaus kreditavimo galimybės ir augantis šalies įmonių pelningumas.

Per 2007 metus šalies įmonės už parduotas prekes ir suteiktas paslaugas pajamų gavo 23 proc. daugiau nei praėjusiais metais. 2007-aisiais įmonių uždirbtas ikimokestinis pelnas siekė beveik 16 mlrd. Lt ir buvo 1,7 karto didesnis nei 2006 metais. Daugiau kaip 2 kartus didesnis pelnas buvo verslo paslaugų ir prekybos, daugiau kaip trečdaliu – statybos, transporto ir pramonės įmonėse. Vidutinis įmonių pelningumas didėjo nuo 6,2 proc. (2006 m.) iki 8,8 procento (2007 m.).

Palyginti su 2006 metais, dėl didesnio pelno 2007 metais ženkliai išaugo „Lietuvos energijos“ pelningumo rodikliai: nuosavo kapitalo pelningumas padidėjo 1,3 procentinio punkto, turto – vienu procentiniu punktu; pelnas iki palūkanų, mokesčių išskaitymo ir nusidėvėjimo priskaičiavimo bei amortizacijos sąnaudos (EBITDA) padidėjo 22,1 mln. litų.

Pelnas „Lietuvos energijai“ leido išlaikyti pakankamai aukštą investicijų ir ilgalaikio materialiojo turto atnaujinimo lygį.

Šalies ekonomikos perspektyvos 2008–2010 metams (Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ekonominių rodiklių projekcijos):

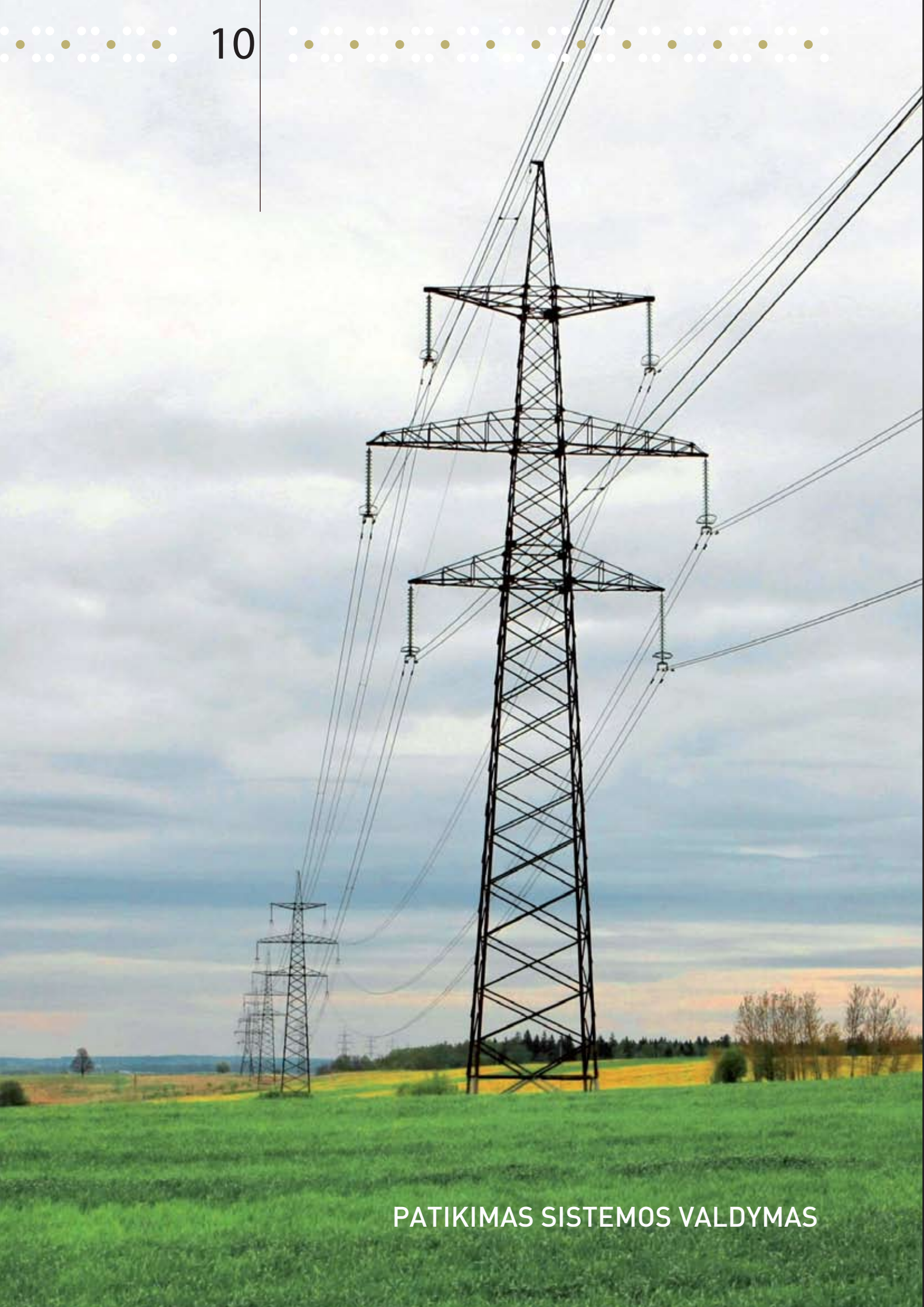
- prognozuojama, kad BVP augimo tempai sulėtės iki:

2008 metais – 5,3 proc.
2009 metais – 4,5 proc.
2010 metais – 5,2 proc.

- nedarbo lygis 2007 metais sumažėjęs iki 4,3 proc., 2009–2010 metais išaugs iki 6 proc.

- prognozuojama, kad metinė infliacija, 2008 metų pradžioje perkopusi 10 proc. ribą, metų pabaigoje atslūgs ir sieks:

2008 metais – 5,5 proc.
2009 metais – 4,8 proc.
2010 metais – 2,6 proc.

PATIKIMAS SISTEMOS VALDYMAS

ELEKTROS SISTEMOS VALDYMAS

2007 metais „Lietuvos energija“ vykdė šias pagrindines veiklas: perdavimo sistemos operatoriaus, rinkos operatoriaus, gamybos ir eksporto / importo veiklas. Taip pat vykdė ir kita, nepagrindinę veiklą.

Svarbiausias „Lietuvos energijos“ uždavinys – užtikrinti patikimą elektros perdavimą iš elektrinių ir kaimyninių energetikos sistemų skirstomiesiems tinklams, stambiesiems elektros vartotojams ir kaimyninėms energetikos sistemoms. Kaip perdavimo sistemos operatorius „Lietuvos energija“ yra atsakinga už galių balansą ir visos sistemos patikimą bei saugų veikimą.

Siekiant tobulinti elektros sistemos valdymą, 2007 metais:

- atnaujintas avarijų prevencijos automatikos reglamentas;
- atliktas totalinės avarijos likvidavimo Lietuvos elektros sistemoje tyrimas ir atnaujintas totalinės avarijos likvidavimo planas;
- kokybiškesniam nacionalinio elektros balanso užtikrinimui atliktas elektros balanso reguliavimo diapazono išplėtimo tyrimas panaudojant Kruonio HAE;
- siekiant nustatyti techninius reikalavimus izoliuotam Lietuvos elektros energetikos sistemos darbui buvo atliktas mokslinis tyrimas.

ELEKTROS SISTEMOS VALDYMAS BENDRADARBIAUJANT SU KAIMYNINĖMIS SINCHRONIŠKAI DIRBANČIOMIS ENERGETIKOS SISTEMOMIS

Elektros sistemos valdymas reikalauja nuolatinio bendradarbiavimo ir darbo koordinavimo su lygiagrečiai dirbančiomis Latvijos, Estijos, Baltarusijos, Rusijos perdavimo sistemų operatoriais.

Nuolat dirba Baltarusijos, Rusijos, Estijos, Latvijos ir Lietuvos techninių lygiagretaus darbo koordinavimo klausimų komitetas BRELL ir jame sukurtos penkios darbo grupės, koordinuojančios energetikos sistemų plėtros, elektros energijos tranzito, elektros energijos rezervų, informacinių technologijų, avarijų prevencijos automatikos ir operatyvinio darbo klausimus.

Trijų Baltijos šalių perdavimo sistemų operatorių dispečeriniai centrai energetikos sistemų darbą papildomai koordinuoja tiesiogiai tarpusavyje. Tam įkurta nepelno organizacija BALTSO (Baltijos perdavimo sistemų operatoriai), kurios tikslas yra spręsti lygiagretaus Baltijos šalių energetikos sistemų darbo koordinavimo klausimus. Nuolat dirba trys BALTSO darbo grupės, koordinuojančios energetikos sistemų plėtros, informacinių technologijų ir operatyvinio valdymo darbo klausimus.

Vykdydama perdavimo sistemos operatoriaus funkciją „Lietuvos energija“ per 2007 metus aukštos įtampos elektros tinklais šalies poreikiams perdavė 9,7 mlrd. kWh elektros energijos.

**ELEKTROS PERDAVIMO
BALANSAS, mln. kWh**

Pateikta į perdavimo tinklą	13367
Iš Lietuvos elektrinių	12199
Importuota	1168
Pateikta iš perdavimo tinklo	13367
Pateikta vartotojams, prijungtiems prie perdavimo tinklo	924
Pateikta skirstomiejiems tinklams	8795
Eksportuota	2540
Perdavimo sistemos technologinės sąnaudos	347
Kruonio HAE įkrovimo sąnaudos	761

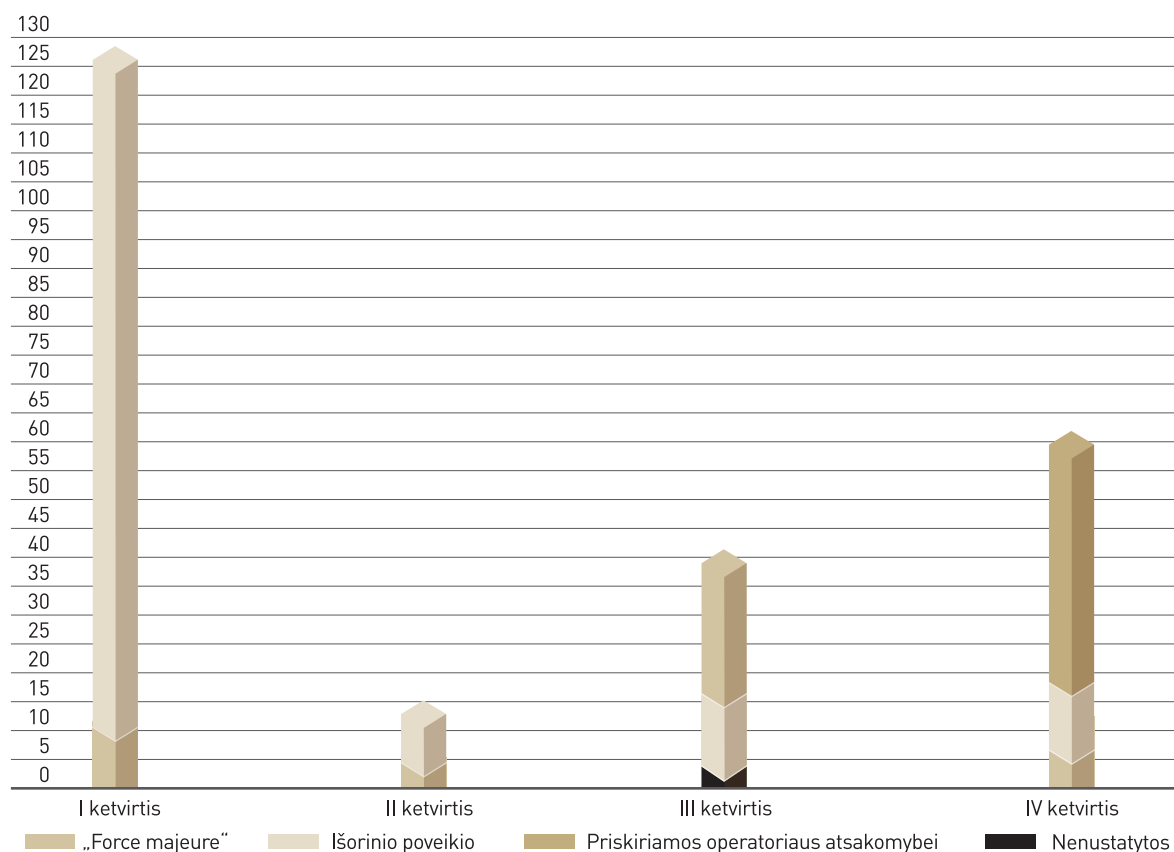
Elektros mainai su kitomis šalimis

**ELEKTROS PERDAVIMO
KAINA**

Elektros energijos perdavimo paslaugos kainų viršutinės ribas nustato Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija. Viršutinės kainų ribos nustatomos 3 metų reguliavimo laikotarpiui ir kasmet koreguojamos atsižvelgiant į minėtosios komisijos nustatytus efektyvumo koeficientus, infliaciją, elektros energijos perdavimo kiekio pasikeitimus ir kitus, nuo „Lietuvos energijos“ nepriklausančius veiksnius.

„Lietuvos energijos“ valdyba kasmet vartotojams patvirtina elektros energijos perdavimo paslaugos kainą, kuri neturi viršyti nustatytosios šios kainos viršutinės ribos. Nuo 2007 m. sausio 1 d. nustatyta nauja elektros energijos perdavimo paslaugos kaina – 3,58 ct/kWh, kuri buvo 0,11 ct/kWh didesnė nei 2006 metais ir pirmą kartą beveik pasiekė Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytąją šios kainos viršutinę ribą.

Po „Lietuvos energijos“ reorganizacijos, t. y. per 2002–2007 metų laikotarpį, elektros energijos perdavimo paslaugos kaina padidėjo apie 3 procentus.

Elektros perdavimo kokybė 2007 metais. Vidutinis nutraukimo laikas, trukmė s

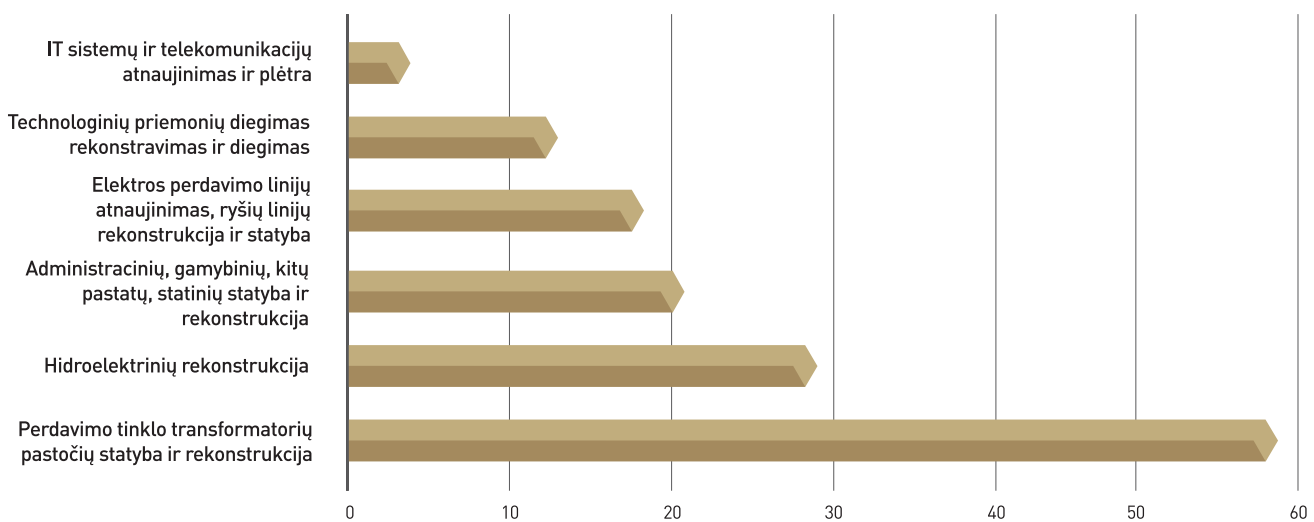
PERDAVIMO TINKLO PLĖTRA

PAGRINDINĖS INVESTICIJŲ KRYPTYS:

- Perdavimo tinklo rekonstrukcija ir plėtra
- Technologinių priemonių diegimas
- Hidroelektrinių rekonstrukcija

2007 metų investicijos sudarė 152 mln. Lt.

2007 metų „Lietuvos energijos“ investicijos, mln. Lt

PERDAVIMO TINKLO REKONSTRUKCIJA IR PLĖTRA

- **Pastatytos transformatorių pastotės (TP):**
 - 110 kV Benaičių TP
 - 110/10 kV „Smeltės“ TP prijungta prie 110 kV tinklo
 - Panevėžio elektrinė prijungta prie 110 kV tinklo

2007 metais pastatyta 110/20 kV Benaičių TP, per kurią prijungtas 16 MW vėjo elektrinių parkas prie perdavimo sistemos. Šiuo metu prie perdavimo elektros tinklų yra prijungta vėjo elektrinių, kurių bendra instaliuotoji galia siekia 46 MW.

Statomos TP:

- 110/10 kV „Nemuno“ TP
- 110/10 kV Šventininkų TP
- 110/10 kV Lypkių TP
- 110/10 kV Ažuolynės TP
- 110/10 kV Sūdėnų TP

Rekonstruotos TP:

- 110/35/10 kV Šilutės TP
- 110/35/10 kV Molėtų TP
- 110/35/10 kV Joniškio TP
- 110/10 kV Žiežmarių TP

Rekonstruojamos TP:

- 110/35/10 kV Ukmergės TP
- 330/110/10 kV Vilniaus TP
- 110/10 kV „Centro“ TP
- 110/10 kV „Šilko“ TP
- 110/10 kV Noreikiškių TP
- 110/10 kV „Taikos“ TP
- 110/10 kV „Miglos“ TP
- 330/110/10 kV Šiaulių TP
- 110/35/10 kV N. Akmenės TP
- 110/35/10 kV Šakių TP
- 110/35/10 kV Pabradės TP
- 110/10 kV Ignalinos TP
- 110/10 kV Gargždų TP
- 110/35/10 kV Kuršėnų TP
- 110/10 kV Merkinės TP
- 330/110/10 kV Klaipėdos TP
- 110/10 kV Savitiškio TP

Atnaujinamos elektros perdavimo linijos:

Kaunas-Jonava-Kėdainiai-Panevėžys
Jurbarkas-Raseiniai-Kelmė-Šiauliai

Statomos elektros perdavimo linijos:

Kretinga – Palanga
Vilnius-Vilnia-Neris
Panevėžys-Mūša
Telšiai – Klaipėda

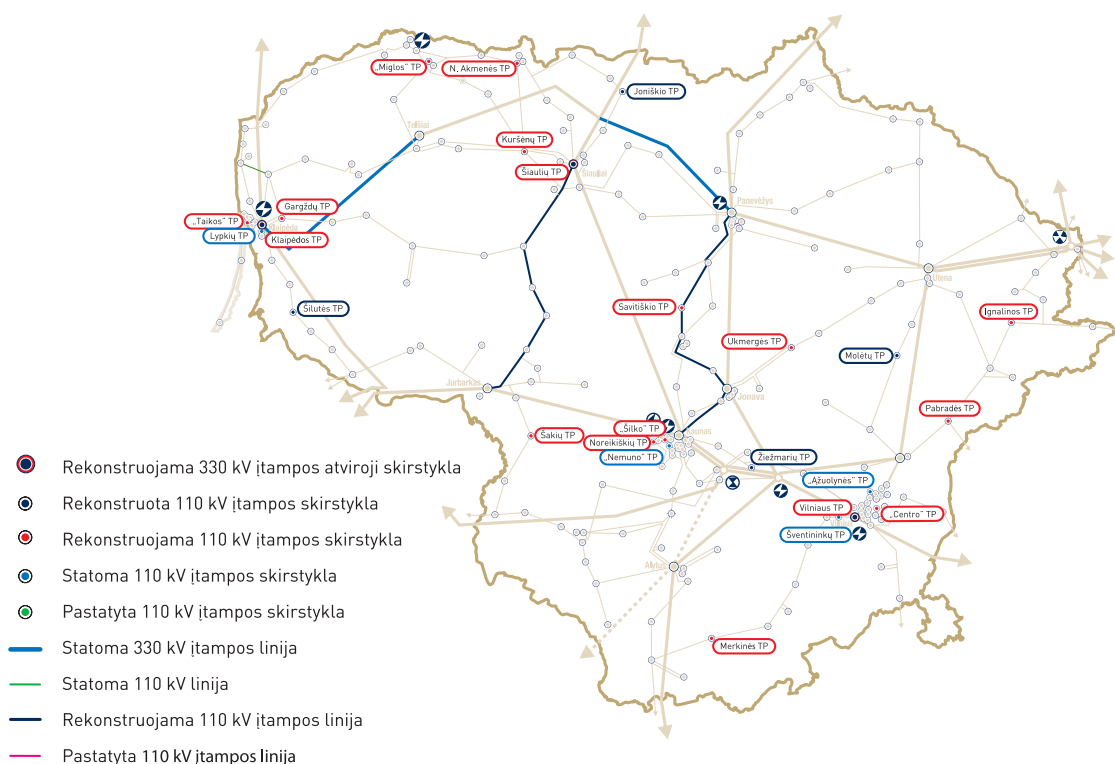
Investicijos į technologines priemones – tai investicijos į reaktyviosios galios reguliavimo priemones ir komercines apskaitas.

Vykdomi projektai:

- Dispečerinio valdymo sistemos atnaujinimas
- Nacionalinio dispečerinio centro ir rezervinio dispečerinio centro duomenų bazės pakeitimas į „Oracle“
- Perdavimo tinkle vykstančių pereinamųjų procesų registravimo sistemos įdiegimas

● ELEKTROS PERDAVIMO LINIJŲ ATNAUJINIMAS IR RYŠIŲ LINIJŲ REKONSTRUKCIJA

● TECHNOLOGIŲ PRIEMONIŲ DIEGIMAS

BALTIC GRID 2025

- Pagrindinis studijos tikslas – nustatyti galimas Baltijos šalių perdavimo tinklų plėtros perspektyvas iki 2025 metų, užtikrinant tinklų funkcionavimo saugumą, patikimumą ir vartotojams tiekiamos elektros energijos kokybę, ryšių galimybes su UCTE (Vakarų ir Centrinės Europos energetikos susivienijimas) ir NORDEL (Šiaurės šalių elektros energetikos susivienijimas) energetikos sistemomis. Studija baigta 2007 metų pabaigoje.

„SWEDLIT“ PROJEKTAS

- 2007 metais pradėta rengti Lietuvos ir Švedijos energetikos sistemų sujungimo galimybių studija „Swedlit“. Galimybių studijos tikslas – įvertinti elektros jungties tarp Lietuvos ir Švedijos statybos galimybes.

Galimybių studija rengiama dviem etapais:

Pirmasis etapas apėmė pradinį galimybių įvertinimą – remiantis anksčiau atliktais tyrimais ir kitais duomenimis buvo nustatytos projekto apimtys, elektros jungties pajėgumai ir išlaidos, sudaryti projektavimo užduoties planai jūros dugno tyrimams, įvertintos tinkamos Švedijos–Lietuvos projekto finansavimo galimybės.

Antrasis etapas apims išsamesnį techninį įvertinimą – bus įvertintos teisinės ir aplinkosauginės kliūtys, pasiūlytas optimaliausias projekto tolesnio plėtojimo būdas, organizacinė struktūra projekto įgyvendinimui ir eksploatavimui, sudaryta projektavimo užduotis konsultantams Poveikio aplinkai vertinimui atlikti.

Galimybių studiją planuojama baigti 2008 metais.

UCTE-IPS/UPS SINCHRONINIO SUJUNGIMO STUDIJA

- Pagrindinis galimybių studijos tikslas – nustatyti, ar gali sinchroniškai dirbti dvi didžiausios Europoje jungtinės energetikos sistemos – UCTE ir IPS/UPS.

Studiją rengia konsorciumas, sudarytas iš 7 energetikos kompanijų, įeinančių į IPS/UPS sistemą („Belenergo“, „Eesti Energija“, „Latvenergo“, AB „Lietuvos energija“, „Ukrenergo“, „Moldelektrika“, RAO JES centrinė dispečerinė valdyba), ir 11 elektros perdavimo sistemų operatorių, atstovaujančių 9 UCTE šalims (Vokietijai, Belgijai, Vengrijai, Bulgarijai, Lenkijai, Ispanijai, Prancūzijai, Slovakijai, Rumunijai).

„Lietuvos energijos“ specialistai aktyviai dalyvauja visose pagrindinėse studijos darbo grupėse, nagrinėjančiose galios srautus perdavimo tinkluose ir atliekančiose dinaminio stabilumo skaičiavimus, atstovaudami Lietuvos energetikos sistemai. Jie rengia duomenis skaičiavimo modeliui, analizuoja skaičiavimo rezultatus, dalyvauja rezultatų aptarimuose. Studiją numatoma baigti 2008 metais.

BALTICS – UCTE SINCHRONINIO SUSIJUNGIMO STUDIJA

- 2007 metais Lietuvos, Latvijos ir Estijos ministrai pirmininkai pasirašė komunikatą, kuriame Baltijos perdavimo sistemų operatoriai iki 2008 metų pabaigos įpareigoti atlikti Baltijos energetikos sistemų sujungimo su UCTE sinchroniniam darbui galimybių studiją, pateikti ataskaitą dėl susijungimo išlaidų ir laiko grafiko.

2007 metų spalio 30 d. pasirašytas bendradarbiavimo susitarimas dėl Baltijos šalių perdavimo sistemų operatorių - „Lietuvos energijos“, OÜ „Põhivõrk“ (Estija),

AS „Augstsprieguma Tīkls“ (Latvija) ir „PSE-Operator S. A“ (Lenkija) susijungimo su UCTE sinchroniniam darbui galimybių tyrimo.

Pagal pasirašytą keturšalę bendradarbiavimo sutartį „Lietuvos energija“ atstovauja Baltijos energetikos sistemoms kaip pirmininkaujanti šalis.

2007 metais perdavimo sistemų operatoriai „Lietuvos energija“, AS „Augstsprieguma tīkls“, OÜ „Põhivõrk“, „Svenska Kraftät“ (Švedija), „Fingrid Oyj“ (Suomija) ir „PSE-Operator S. A.“ pasirašė Susitarimo memorandumą dėl regioninio planavimo Baltijos regione koordinavimo.

Bendradarbiavimo tikslas – įtvirtinti koordinuotą ir skaidrią planavimo praktiką tarp NORDEL, BALTSO ir Lenkijos perdavimo sistemų operatorių, parengti koordinuotos Baltijos bei NORDEL ir Lenkijos regionų tarpsteminėjų jungčių plėtros planą, siekiant patenkinti perdavimo poreikius tarp šių regionų. Taip pat užsibrėžtas tikslas pradėti ilgalaike diskusiją tarp planavimo ekspertų iš viso Baltijos jūros šalių regiono.

● **REGIONINIS PLANAVIMAS**

RINKOS OPERATORIAUS VEIKLA

Elektros rinką Lietuvoje administruoja rinkos operatorius – „Lietuvos energija“:

- registruoja didmeninės rinkos dalyvių dvišales sutartis;
- kaupia pavedimus prekiauti elektra aukcione ir nustato realizacijos eiliškumą;
- fiksuoja dvišalių sutarčių ir aukciono prekybos sandorius;
- pateikia prekybos elektra rezultatus rinkos dalyviams ir priežiūros institucijoms.

Elektros prekyba vyksta šalies vidaus rinkoje ir elektrą eksportuojant bei importuojant. Lietuvoje elektra prekiaujama:

- didmeninėje rinkoje pagal elektros pirkimo-pardavimo dvišales sutartis, sudarytas tarp elektros gamintojų ir tiekėjų. Trūkstantį elektros kiekį ar jos perteklių jie gali pirkti ar parduoti aukcione;
- mažmeninėje rinkoje pagal elektros pirkimo-pardavimo dvišales sutartis, sudarytas tarp galutinių vartotojų ir tiekėjų.

2007 metais Lietuvos didmeninėje rinkoje tiekėjai prekiaavo trijų rūšių elektros energija:

- kontraktine pagal tiesiogines dvišales sutartis pasirašytas tarp gamintojų ir tiekėjų;
- viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektra (VIAP). Šios elektros apimtis – kvotas gamintojams nustato Ūkio ministerija, o kainas – Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija;
- papildoma elektra, parduodama per gamintojų aukcioną (jei šalies poreikiams patenkinti nepakanka kontraktinės elektros ir viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros).

2007 metais, palyginti su 2006 metais, Lietuvos didmeninėje elektros rinkoje elektros tiekėjai nupirko 4,7 proc. daugiau elektros – 10,76 mlrd. kWh elektros energijos; iš gamintojų pagal dvišales sutartis nupirktą 6,45 mlrd. kWh elektros, vykdant įpareigojimą teikti viešuosius interesus atitinkančias paslaugas (VIAP) – 1,91 mlrd. kWh ir 2,4 mlrd. kWh papildomos elektros energijos – iš rinkos operatoriaus administruojamo aukciono.

Elektros energiją vykdant įpareigojimą teikti viešuosius interesus atitinkančias paslaugas ir papildomą elektros energiją tiekėjai pirko per rinkos operatorių.

Nuo 2008 metų sausio 1 d. viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektra šalies rinkoje nebus prekiaujama – lėšos minėtosios paslaugos teikimo kompensavimui bus renkamos teikiant elektros energijos perdavimo paslaugą.

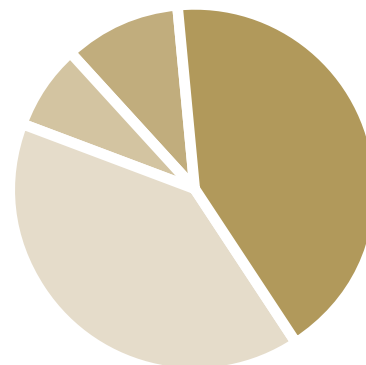
2007-aisiais, kaip ir 2006 metais, didmeninėje elektros rinkoje aktyviai prekiaavo aštuonios tiekėjo licenciją turinčios įmonės ir dešimt – turinčios leidimą gamybai.

Pagal tiesiogines dvišales sutartis daugiausia – 6,0 mlrd. kWh elektros energijos pardavė Ignalinos AE, o daugiausiai nupirko dvi skirstomųjų tinklų bendrovės – 2,8 mlrd. kWh AB Rytų skirstomieji tinklai ir 2,6 mlrd. kWh – AB „VST“.

Elektros kaina perkant elektros energiją pagal įpareigojimą teikti VIAP buvo 19,11 ct/kWh (2007 metais dėl pabrangusių dujų šios elektros energijos pardavimo kainos gamintojams buvo ženkliai padidintos – vien tik termofikacinėse elektrinėse kainos padidėjo nuo 10,86 ct/kWh iki 15,42 ct/kWh), o perkant papildomą elektrą – 10,42 ct/kWh.

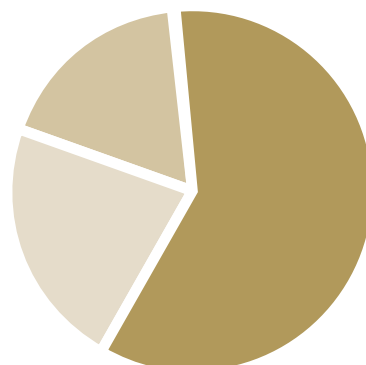
2007 metų elektros rinkos dalyvių užimamos dalys

- Rytų skirstomieji tinklai
- „VST“
- „Lietuvos energija“
- Kiti tiekėjai

2007 metų didmeninėje elektros rinkoje parduota elektra

- Kontraktinė elektra
- Papildoma elektra
- VIAP elektra

ELEKTROS GAMYBA, EKSPORTAS/IMPORTAS

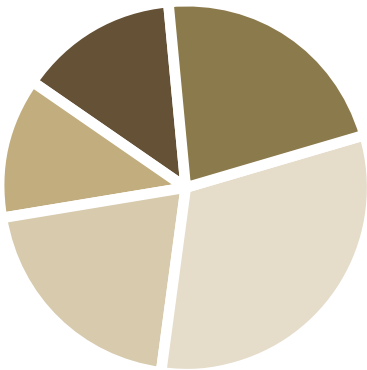
- 2007 metais Lietuvos elektrinės patiekė į perdavimo tinklą 12,2 mlrd. kWh elektros energijos.

„Lietuvos energija“ dviejose jai priklausančiose elektrinėse – Kauno HE ir Kruonio HAE gamina elektros energiją. Šios elektrinės veikia kaip sudėtinės elektros perdavimo sistemos dalys, o jų pagaminta elektros energija daugiausiai naudojama „Lietuvos energijos“ technologinių sąnaudų kompensavimo bei gamybos ir vartojimo subalansavimo užtikrinimo reikmėms. Šios elektrinės 2007 metais į perdavimo tinklą patiekė 0,86 mlrd. kWh elektros energijos. Tai sudarė apie 7 proc. visos šalyje pateiktos elektros energijos.

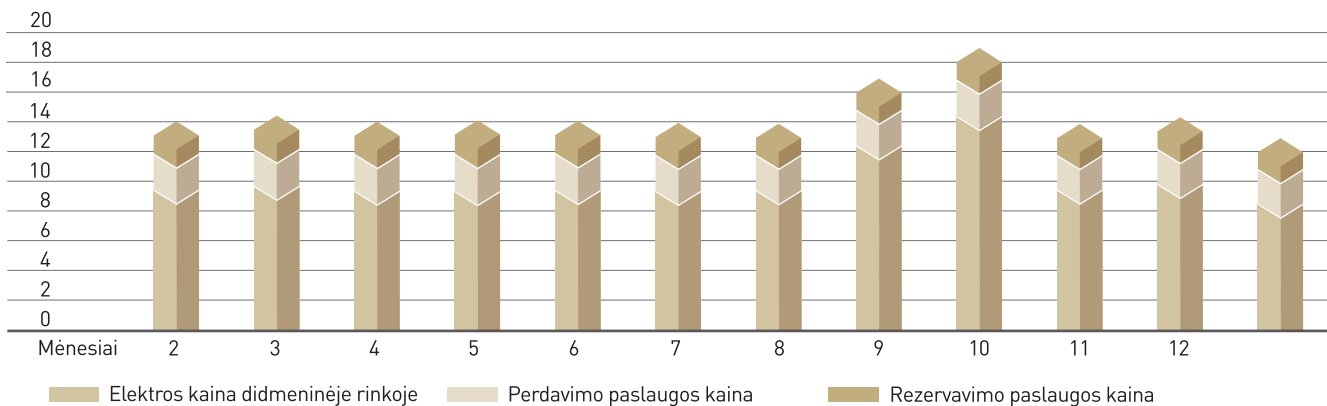
2007 metais iš kitų šalių buvo importuota 1,17 mlrd. kWh elektros, 11 mlrd. kWh suvartota šalies viduje, daugiau nei 2,5 mlrd. kWh realizuota užsienio rinkose. Palyginti su 2006 metais, elektros energijos eksportas padidėjo 11 proc.. Numatoma, kad 2008 metais eksporto apimtys sumažės dėl elektros energijos suvartojimo šalyje augimo tendencijų ir naujų elektros eksportuotojų atsiradimo rinkoje. Esminis pasikeitimas elektros energijos eksporto struktūroje yra tas, kad nuo 2007 metų (be tradiciškai susiklosčiusių eksporto krypčių į Rusiją, Latviją ir Estiją) per „Estlink“ kabelį elektros energija buvo prekiauta su Skandinavijos šalimis.

2007 metų elektros eksportas

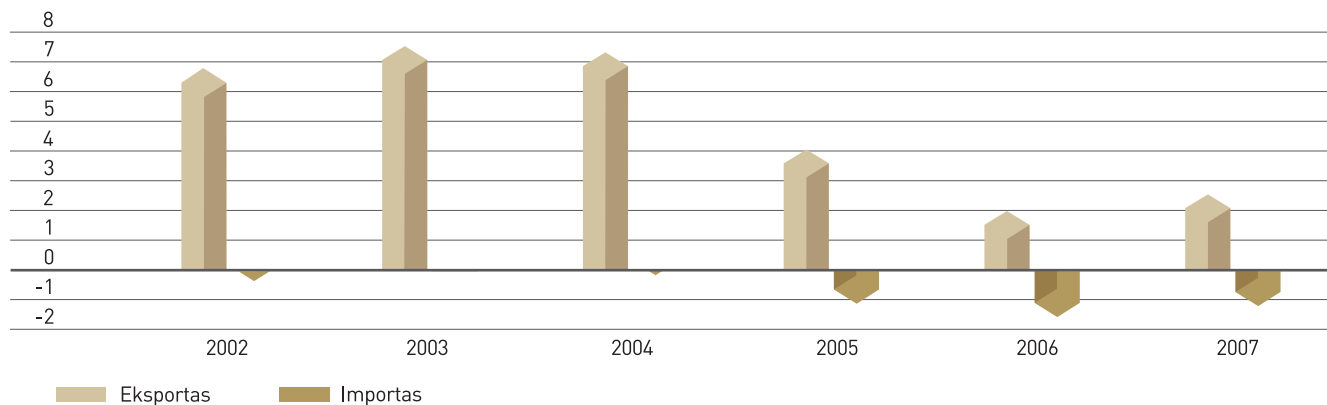
- Baltarusija
- Estija
- Latvija
- Rusija
- Suomija

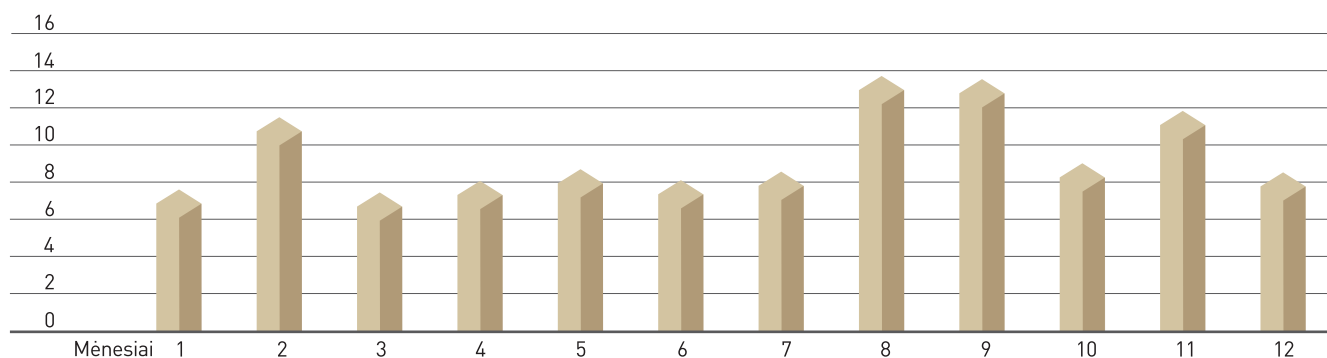
Vidutinės elektros ir perdavimo paslaugos kainos struktūra vartotojams, prijungtiems prie perdavimo tinklo, ct/kWh

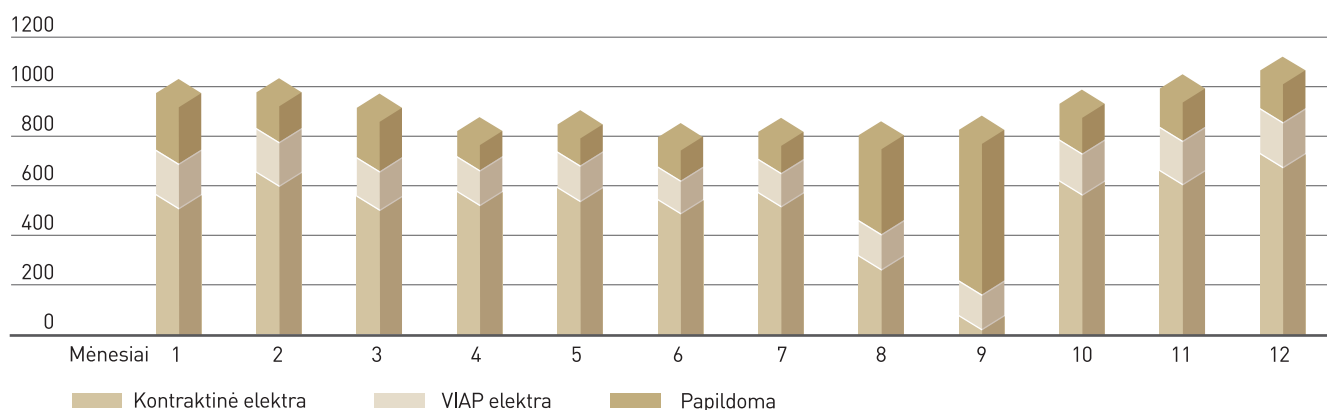
Elektros eksportas ir importas, TWh

Tiekėjų perkamos papildomos elektros kainos*, ct/kWh

Elektros pardavimas pagal rūšis*, mln. kWh

* Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (VIAP) elektra - sistemos operatoriaus superkama iš elektrinių, kurių gamyba įtraukta į viešuosius interesus atitinkančių paslaugų sąrašą, ir parduodama visiems tiekėjams. Šios elektros apimtis (kvotas) gamintojams nustato Ūkio ministerija, o kainas - Valstybinė kainų ir energetikos komisija. Dalį šios elektros superka visuomeniniai tiekėjai iš gamintojų, prijungtų prie atitinkamo regiono skirstomųjų tinklų.

Kontraktinė elektra - perkama ir parduodama pagal tiesiogines dvišales sutartis, pasirašomas tarp gamintojų ir tiekėjų.

Papildoma elektra - rinkos operatoriaus superkama ir parduodama tiekėjams bei perdavimo tinklo operatoriumi, jeigu kontraktinės elektros ir viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros nepakanka. Papildoma elektra parduodama per rinkos operatoriaus organizuojama gamintojų aukcioną.

NAUJAUSIOS IDĖJOS

INFORMACINĖS TECHNOLOGIJOS IR TELEKOMUNIKACIJOS

Įdiegta perdavimo tinklo operatoriaus elektros energijos srautų ataskaitų sistema, kuri teiks rinkos dalyviams faktinių energijos srautų duomenis ir pakeis šiuo metu MS Excel skaičiuojamas ir formuojamas ataskaitas. Tai ne tik paspartins informacijos pateikimą visiems rinkos dalyviams, bet užtikrins jos saugumą ir patikimumą.

Kruonio HAE korespondencijos, teisinių dokumentų valdymui ir saugojimui įdiegta elektroninių dokumentų valdymo sistema. Čia sudarytos sąlygos centralizuotai rengti, kaupti ir valdyti elektroninius dokumentus ir skaitmenines popierinių dokumentų kopijas, vykdyti ir kontroliuoti su šiais dokumentais susijusias užduotis, automatizuoti ir standartizuoti dokumentų valdymo ir tvarkymo procesus.

Vykdomas realaus laiko dispečerinės valdymo sistemos XA/21 naujos versijos diegimo projektas.

Pagerintas visų sistemų patikimumas ir našumas, įdiegiant kūrimo ir testavimo aplinkas bei dubliuotus sprendimus.

Atnaujinta ir patobulinta remonto ir eksploatacijos valdymo sistema (REVIS), atsižvelgiant į vartotojų pageidavimus ir veiklos procesų pasikeitimus.

2007 metais „Lietuvos energijoje“ įgyvendinti šie infrastruktūros projektai:

- SDH tinklo trijuose srautuose padidintas duomenų perdavimo greitis nuo 7,5 Gbit/s iki 17 Gbit/s.
- Duomenų srautų perdavimo patikimumui užtikrinti G-Ethernet tinkle įrengtas rezervuojantis 1 Gbit/s spartos žiedas.

2007 metų pabaigoje įgyvendintas Vilniaus duomenų centro ir telekomunikacijos įrenginių patalpų išplėtimo projektas. Duomenų centro patalpose įdiegta naujausia apsaugos ir praėjimo kontrolės stebėjimo sistema. Minėtosios patalpos atitinka Tier 3 lygį (pagal TIA 942 standartą). Naujajame duomenų centre talpinama nauja dispečerinio valdymo sistema GE Energy XA/21. Duomenų centro išplėtimo projektas suteikė galimybę 30 proc. padidinti techninių plotų nuomos paslaugų apimtį išoriniams klientams.

„Lietuvos energija“ įdiegė 10 Gbit/s spartos duomenų perdavimo kanalą, jungiantį nacionalinio interneto turinio apsikeitimo centrą ir „Lietuvos energijos“ interneto mazgą. Kanalas įrengtas naudojant du fiziškai atskirtus šviesolaidinio ryšio kelius, užtikrinant aukštos kokybės teikiamas paslaugas.

Tai pirmasis tokio pobūdžio projektas Lietuvoje.

● INFORMACINĖS SISTEMOS

● INFRASTRUKTŪROS PLĖTRA

● PASLAUGŲ PLĖTRA

SVARBIAUSI 2007 METŲ NAUJOS ATOMINĖS ELEKTRINĖS PROJEKTO ĮVYKIAI

Sparti Lietuvos ekonomikos raida, numatomas Ignalinos atominės elektrinės uždarymas 2009 m., priklausomybė nuo pirminio energijos importo iš vienos šalies, išaugusios organinio kuro kainos paskatino Lietuvos valstybę keisti energetikos politiką. 2007 metais birželio 28 d. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė, o liepos 4 d. Prezidentas pasirašė Atominės elektrinės įstatymą. Įstatymu Seimas pritarė naujos atominės elektrinės (NAE) statybai Lietuvoje ir nurodė, kad šio projekto nacionalinis investuotojas yra privačią iniciatyvą investuoti į projektą pareiškusi „Lietuvos energija“.

„Lietuvos energijos“, vykdydamos NAE statybos Lietuvoje projekto parengiamuosius darbus, svarbiausi įvykiai:

Nuo balandžio mėn. dalyvaujama teisėkūros procese: bendradarbiaujant su Valstybės atominės energetikos saugos inspekcija rengiama naujų Veiklos branduolinėje energetikoje licencijavimo taisyklių koncepcija; parengtos Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo pakeitimo projekto gairės ir Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui svarbių įmonių įstatymo pakeitimų projekto pagrindiniai principai.

● **BALANDIS**

Sudaryta sutartis su Suomijos bendrove „Poyry Energy OY“ ir Lietuvos energetikos instituto konsorciumu parengti poveikio aplinkai vertinimo (PAV) programą.

● **GEGUŽĖ**

Inicijuotas numatomų NAE statybos ir pramoninių aikštelių projektavimo ir planavimo projektas.
Išplėstas „Lietuvos energijos“ internetinis puslapis, viešinant NAE statybos Lietuvoje projektą.

● **LIEPA**

Nuo rugpjūčio mėnesio PAV programa pristatoma Lietuvos ir aplinkinių valstybių visuomenei bei valstybės institucijoms – PAV subjektams.

● **RUGPJŪTIS**

Nuo rugsėjo mėnesio dalyvaujama Švietimo ir mokslo ministro ir Ūkio ministro sudarytoje darbo grupėje dėl nacionalinės branduolinės energetikos specialistų rengimo programos ir jos įgyvendinimo priemonių projekto parengimo.

● **RUGSĖJIS**

Sudaryta konsultacinė sutartis su Ispanijos kompanija „Empresarios Agrupados Internacional“ dėl NAE projekto pirkimo dokumentų rengimo.
Nuo spalio mėn. dalyvaujama teritorijų planavimo dokumentų koordinavime: atlikta

● **SPALIS**

Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo (generalinio) plano ir NAE teritorinio planavimo sąlyčio taškų analizė; parengtas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano įgyvendinimo priemonių plano patvirtinimo pakeitimo“ projektas.

Pasirašyta sutartis su Suomijos bendrove „Poyry Energy OY“ dėl NAE projekto informacinių technologijų strategijos parengimo.

- LAPKRITIS**
- Įvertinus visuomenės pasiūlymus ir suderinus PAV programą su visais PAV subjektais, programa perduota Aplinkos ministerijai, kuri 2007 metų lapkričio 15 d. ją patvirtino. Paskelbtas viešas tarptautinis konkursas PAV studijai atlikti ir ataskaitai parengti. Sudaryta sutartis su AB „Pramprojektas“ dėl numatomos NAE statybos vietos ir statybos aikštelės schemos nustatymo – projektinių pasiūlymų parengimo.
- GRUODIS**
- Lapkričio – gruodžio mėnesiais vyko susitikimai su modernių reaktorių technologijų tiekėjais: „General Electric“ – „Hitachi“ (GEH), „AREVA NP“, „Westinghouse Electric Company LLC“ ir „Atomic Energy of Kanada Limited“ (AECL), siekiant susipažinti su pasaulinėje rinkoje siūlomomis reaktorių technologijomis ir pasirengti atominės elektrinės technologijos pirkimo konkursui.

SOCIALINĖ ATSAKOMYBĖ

„Lietuvos energija“ – bendrovė, turinti galias socialinės atsakomybės tradicijas visose jos raiškos srityse: santykiuose su darbuotojais, visuomene ir aplinka. Jos veikla grindžiama ekonominių, etinių ir ekologinių matmenų balansu versle.

Ekonominis atsakingumas – tai savo veiklos svarbos šalies ekonomikai suvokimas. Siekdama atitikti šiuolaikinėje energetikoje keliamus aukščiausius veiklos standartus, „Lietuvos energija“ įgyvendina savo strateginius tikslus, kurie yra visos Lietuvos ūkio stabilaus funkcionavimo ir žmonių gerovės garantas.

Etinis atsakingumas – tai rūpestis darbuotojais, jų šeimomis, bendruomenėmis ir visa visuomene. „Lietuvos energija“ yra atvira ir pagarbi žmonėms.

Ekologinė atsakomybė – tai pagarba gamtai, siekiant darnos su aplinka ir tausojant jos išteklius.

Suderinti šiuos kriterijus – „Lietuvos energijos“ veiklos sėkmės ir socialinio atsakingumo formulė.

DARBUOTOJAI

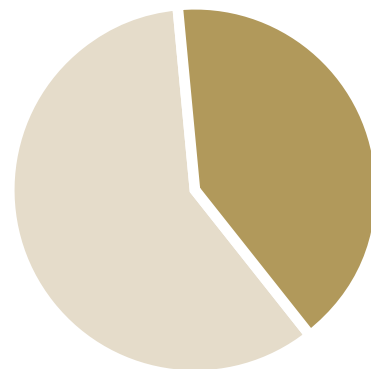
„Lietuvos energija“ labai vertina savo personalo kompetenciją ir lojalumą. Darbuotojų kaita nedidelė, darbo stažo vidurkis apie 16 metų.

Džiugina didėjantis darbo efektyvumas - nepaisant išaugusių veiklos apimčių, 2007 metais „Lietuvos energijos“ darbuotojų skaičius nedidėjo. Ataskaitiniu laikotarpiu bendrovėje dirbo apie 1140 žmonių. Darbuotojų amžiaus vidurkis maždaug 45 metai. Trečdalis darbuotojų yra iki 40 metų amžiaus. Specialistai sudaro apie 70 proc., o darbininkai – apie 30 proc. personalo. Beveik 70 proc. darbuotojų turi aukštąjį išsilavinimą. Daugiausia aukštąjį ir aukštesnįjį išsilavinimą turinčio personalo dirba centrinėje buveinėje ir Perdavimo tinklo skyriuose. 70 bendrovės darbuotojų derina darbą ir mokslą, studijuodami įvairiose aukštosiose mokyklose.

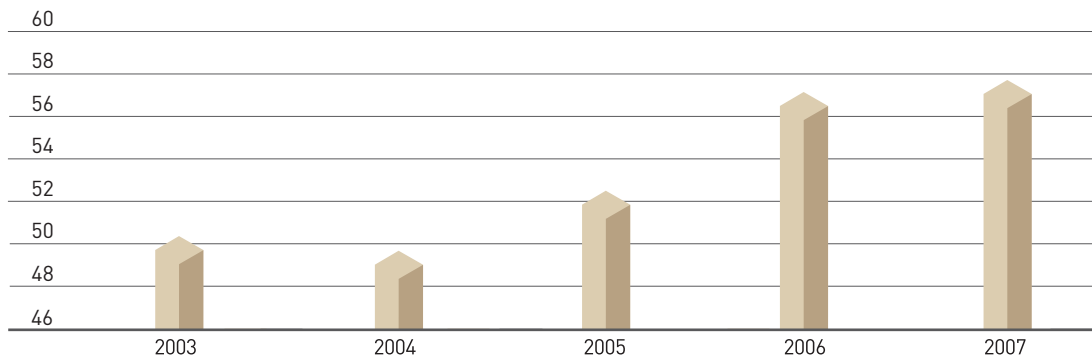
„Lietuvos energijos“ darbuotojai įtraukiami į idėjų generavimo ir veiklos tobulinimo procesą, nuolat vyksta dialogas tarp darbuotojų ir vadovaujančio personalo. Atliekamos apklausos, kurių metu darbuotojai gali išsakyti savo požiūrį įvairiomis temomis. Apklausų rezultatai panaudojami atrasti jautriausius bendravimo taškus ir suformuoti situacijos gerinimo veiksmų planą.

Bendrovės centrinėje buveinėje dirbančių moterų ir vyrų santykis

● Moterys
● Vyrų

Darbuotojų, turinčių aukštąjį išsilavinimą, skaičiaus didėjimo tendencijos, %

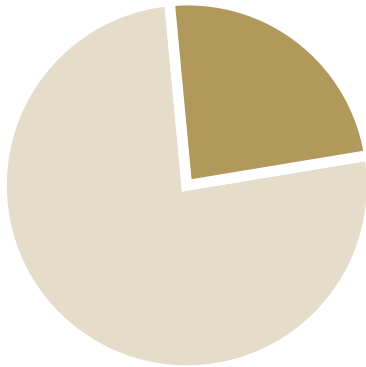
„Lietuvos energija“ laikosi tarptautinių ir Lietuvos Respublikos įstatymų dėl diskriminacijos rasiniu, luominiu, religiniu, negalios, lyties, seksualinės orientacijos, narystės sąjungoje ar politinėje organizacijoje pagrindu.

● **LYGIOS GALIMYBĖS**

„Lietuvos energijos“ veiklos specifika ir tai, kad šios srities inžinerines profesijas daugiausia renkasi vyrai, nulemia bendrovėje dirbančių moterų (24 proc.) ir vyrų (76 proc.) santykį. Tuo tarpu administravime šis santykis - 41 proc. moterų ir 59 proc. vyrų.

Bendrovėje dirbančių moterų ir vyrų santykis

- Moterys
- Vyrų

Profesinės sąjungos – darbuotojų interesų atstovės

„Lietuvos energijoje“ veikia 4 profesinės sąjungos, kurias jungia profesinių sąjungų atstovybė. Tarp administracijos ir profesinių sąjungų vyksta nuolatinis, konstruktyvus dialogas. Bendradarbiaujama sprendžiant darbuotojų socialinių ir darbo sąlygų gerinimo klausimus, dalyvaujama bendruose seminaruose, projektuose, sutartinais formuojami esminiai kultūriniai principai ir organizacijos vertybės. Pagrindinė tokio dialogo išraiška – kolektyvinė sutartis, kuri sudaroma ir abipusiu sutarimu patvirtinama dvejiems metams. Sutarties tikslas – užtikrinti efektyvų darbą, gerinti darbo saugos, darbo apmokėjimo, ekonomines ir socialines sąlygas.

„Lietuvos energijos“ administracijos iniciatyva į kolektyvinę darbo sutartį įtraukta daugelis socialinės rūpybos aspektų. Darbuotojai turi teisę į papildomas mokamas atostogas sukūrus šeimą, mirus artimajam, gimdant žmonai. Taip pat papildomos dienos suteikiamos darbuotojams už nepertraukiamą darbo stažą. Mokamos pašalpos. Kalėdų proga įteikiamos dovanėlės darbuotojų vaikams. Remiama darbuotojų kultūrinė ir sportinė veikla, poilsio ir sporto bazės.

MOKYMAI

- Ypatingas dėmesys skiriamas darbuotojų kvalifikacijos kėlimui. „Lietuvos energija“ tarp kitų Lietuvos įmonių pirmąją pagal skiriamas lėšas kvalifikacijos kėlimui. Darbuotojų tobulinimasis vyksta trimis kryptimis:
 - privalomieji mokymai (atestacijos, egzaminai, kursai teisėms ir leidimams atlikti tam tikrus darbus įgyti);
 - profesinės kvalifikacijos kėlimas (mokymai pagal pareigybes, modernizuojant įrenginius, keičiantis technologijoms ir pan.);
 - asmeninės veiklos ir dalykinės kompetencijos tobulinimas (seminarai, skirti lyderystės ugdymui, vadovavimo įgūdžių lavinimui, bendradarbiavimo, komunikacijos gerinimui, saviugdai).

2007 metais darbuotojų kvalifikacijos kėlimui skirta apie 0,9 mln. Lt (iš jų daugiau nei 0,5 mln. – privalomiesiems mokymams ir profesinės kvalifikacijos kėlimui). Kiekvienas bendrovės darbuotojas per metus vidutiniškai mokėsi 4 dienas. Įgyvendindami investicinius projektus „Lietuvos energijos“ specialistai turi galimybę įgyti patirties užsienio elektros energetikos kompanijose ir kelti savo kvalifikaciją. Penkiolikai darbuotojų finansuotos studijos aukštesiose mokyklose.

2007 metais ypatingas dėmesys buvo skiriamas vadovų dalykinės kompetencijos tobulinimui.

TRADICIJOS

- **„Rudens energija“** – tai tradicinė šventė, kuri kiekvienais metais suburia beveik tūkstantį darbuotojų „Dubingių“ poilsio namų erdvėje, vaizdingoje Asvejos ežero pakrantėje. Renginio metu vyksta sportinės varžybos, darbuotojų komandų pasirodymai, bendraujama neformalioje aplinkoje.

Kiekvienais metais birželio mėn. Energetikos darbuotojų profesinių sąjungų federacija Šventojoje organizuoja Energetikos darbuotojų profesinių sąjungų šeimų spartakiadą. „Lietuvos energija“ remia šį renginį ir skiria lėšų darbuotojų šeimų dalyvavimui.

Jau kelerius metus bendrovės administracija „Lietuvos energijos“ darbuotojams dovanoja Senųjų metų palydėtuvių ir Naujųjų sutikimo šventę Nacionaliniame operos ir baletų teatre.

Daugiau nei prieš 20 metų „Lietuvos energijoje“ įkurtas folkloro ansamblis „Riduola“. Ansamblis nuolat koncertuoja, jo atliekamos dainos skamba Lietuvoje ir už jos ribų. 2007 metais išleista kompaktinė plokštelė „Užteka teka šviesi sauliula“.

SAUGA IR SVEIKATA

„Lietuvos energijos“ darbuotojai eksploatuoja aukštos įtampos elektros tinklus, todėl darbai dėl elektros poveikio pavojaus turi būti koordinuojami ir atliekami profesionaliai. „Lietuvos energija“ yra lyderis, turintis didžiausią saugos ir sveikatos užtikrinimo praktiką elektros perdavimo srityje.

- 2007 metais „Lietuvos energija“ įdiegė ir pasiruošė sertifikuoti OHSAS 18001 – profesinės saugos ir sveikatos įvertinimo sistemą. Šis sertifikatas įrodys, kad „Lietuvos energijos“ vadybos sistema patikrinta pagal geriausios praktikos standartą ir atitinka jo reikalavimus.
- Vadovų ir darbuotojų mokymui ir kvalifikacijos kėlimui skiriamas prioritetas, siekiant užtikrinti, kad aukščiausio techninio lygio įrenginius valdytų profesionalūs specialistai. Sveikatos ir saugos valdymo principai integruoti į kiekvieną 2007 m. vykdytą projektą, techninės priežiūros etapą ar įrenginio gyvavimo ciklą.
- Visi eksploatuojami įrenginiai reguliariai prižiūrimi ir atnaujinami sekant pažangia pasauline praktika. Tiriami ir analizuojami įrenginių bei technologiniai sutrikimai, numatomos situacijos gerinimo priemonės.
- Verslo partneriams, dirbantiems bendrovės objektuose, taikomi tokie pat darbuotojų saugos reikalavimai, kaip ir „Lietuvos energijos“ darbuotojams. Kasmet didinamas saugių ir patikimų įrenginių skaičius, griežtinamos pasirenkamų įrenginių saugos ir patikimumo charakteristikos, iš tiekėjų ir rangovų reikalaujama tikslios įrenginių techninės dokumentacijos. 2007 m. rengti pasitarimai su rangovais darbuotojų saugos ir darbų kokybės klausimais, tikrintos rangovų darbo vietos, organizuoti jų mokymai.
- 2007 metais „Lietuvos energijos“ užsakymu sukurtas mokomasis filmas apie saugos ir sveikatos reikalavimus dirbant kompiuteriu.
- „Lietuvos energijos“ Darbo medicinos sektorius yra aprūpintas moderniausia įranga, kurią naudojant galima efektyviai suteikti pirmąją pagalbą nukentėjusiems ar susirgusiems darbuotojams. Darbo medicinos sektoriaus personalas turi reikiamą išsilavinimą ir ilgametę darbo patirtį. Visi pageidaujantys darbuotojai skiepijami nuo gripo, erkinio encefalito.

APLINKOS APSAUGA

„Lietuvos energija“ siekia taupiai naudoti gamtos išteklius, diegti naujas, nekenksmingas aplinkai technologijas, vadovautis aplinkosaugą reglamentuojančių teisės aktų ir normų reikalavimais, taikyti prevencines priemones, mažinančias neigiamą įtaką aplinkai.

2007 metais „Lietuvos energija“ pradėjo naujos atominės elektrinės Lietuvoje statybos poveikio aplinkai vertinimą. PAV atliekamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymu, Jungtinių Tautų Espoo Konvencija ir kitais galiojančiais teisės aktais. 2007 metais lapkričio 15 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija patvirtino PAV programą. Pagal ją atliekama PAV studija ir rengiama PAV ataskaita.

ATLIEKŲ TVARKYMAS

- „Lietuvos energijoje“ organizuotas jos veikloje susidarantių atliekų tvarkymas samdant šiai veiklai turinčias atitinkamas licencijas įmones. „Lietuvos energijos“ darbuotojai nuolat stebi ir kontroliuoja visą pavojingų atliekų tvarkymo grandinę – nuo surinkimo iki perdavimo perdirbėjams.

Pagrindinės susidarantišios pavojingos atliekos: transformatorinės alyvos ir su jų naudojimu susijusios atliekos (alyva užteršti nutekamieji vandenys, valymo įrenginiuose susikaupęs ir naftos produktais užterštas dumblas, netinkamos naudojimui alyvos atliekos, kompresorių alyvos ir vandens emulsija, alyva užteršti absorbentai ir pašluostės), akumuliatoriai, liuminescencinės lempos, padangos ir kt.

2007 metais atiduota perdirbti 138 t pavojingų atliekų, 43 t gelžbetonio ir porceliano izoliatorių atliekų, iš kurių pagaminta skalda naudojama kelių statybai, 229,3 t juodojo ir 2,9 t spalvotojo metalo laužo atliekų. Pradėtas komunalinių atliekų rūšiavimas, atskiriant popieriaus ir kartono atliekas ir jas atiduodant perdirbti.

NUOTEKŲ TVARKYMAS

- Vykdomas išleidžiamų nuotekų taršos šaltinių monitoringas pagal kontrolės grafikus ir kitas taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidime numatytas priemones. Nuolat atliekamas lietaus vandens ir buitinių nuotekų valymo įrenginių techninis aptarnavimas (filtrų regeneravimas ir keitimas, dumblo išvežimas ir pan.) ir nuotekų kontrolė perkant paslaugas iš specializuotų įmonių.

Kruonio hidroakumuliacinėje elektrinėje pradėti eksploatuoti 40 m³/parą našumo vandens buitinių nuotekų valymo įrenginiai, sutvarkytos užterštų vandenų aptarnavimui būtinos technologinės schemos ir instrukcijos; įdiegta buitinių ir gamybinių nuotekų surinkimo ir valymo sistemų kompiuterinė darbo kontrolė; pagrindiniame antrajame nuotekų išleistuve įrengtos papildomos naftos produktų surinkimo priemonės.

PRIEMONĖS SAUGIAI APLINKAI UŽTIKRINTI

- Pataisytas ir patvirtintas naujas taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimas Alytaus transformatorių pastotei ir Civilinės saugos objektui. Nuolat vykdomas taršos iš stacionariųjų ir mobiliųjų taršos šaltinių skaičiavimas, apmokestinamųjų gaminių ir apmokestinamosios pakuotės apskaita, cheminių medžiagų apskaita, skaičiuojami mokesčiai ir teikiamos ataskaitos. Nustatyta cheminių medžiagų ir preparatų saugaus naudojimo bei apskaitos tvarka, vykdoma nuolatinė kontrolė.

Kauno hidroelektrinėje kovai su brakonieriaivimu aptverta nupylimo užtvanka ir įrengta vaizdo monitoringo įranga.

Panevėžio transformatorių pastotėje įrengtas pavojingų cheminių medžiagų sandėlis. Dalis 110 kV įtampos oro linijų (2500 m) pakeista požeminiu kabeliu – tai pagerino gamtovaizdį.

Igyvendinant investicinius projektus nustatomi aplinkosaugos reikalavimai, projektuojamoms elektros perdavimo linijoms užsakoma atlikti poveikio aplinkai vertinimą, rangovai įpareigojami sutvarkyti statybos metu susidariusias atliekas.

Siekdama gerinti gamtos apsaugą, „Lietuvos energija“ 2007 metais pradėjo diegti „žaliuosius pirkimus“.

Į viešųjų pirkimų dokumentaciją įtraukiami reikalavimai, kurie garantuoja, kad įsigyta prekė ar paslauga turi mažiau ar visai neturi pavojingų, toksinių ir kitaip kenksmingų medžiagų, yra ilgaamžė ir funkcionali, kad ją gaminant mažiau teršiama aplinka ir kad prekei virtus atlieka, ji bus tinkama perdirbti ar antriam panaudojimui. Tokie kriterijai buvo taikyti perkant kompiuterinės technikos eksploatacines medžiagas ir transformatorių alyvą.

● „ŽALIEJI PIRKIMAI“

PARAMA KULTŪRAI, MOKSLUI IR SPORTUI

„Lietuvos energija“ – nuolatinė švietimo, kultūros ir sporto įstaigų, projektų ir iniciatyvų rėmėja.

2007 metais šių veiklos sričių paramai buvo skirta 1 120 000 litų.

Jau daugelį metų „Lietuvos energija“ remia Nacionalinį operos ir baletų teatrą, Lietuvos muzikų rėmimo fondą ir kitus muzikinius projektus.

Bendradarbiaujama su VI Dailininkų sąjungos galerija šiuolaikinio meno sklaidos srityje. Lietuvos dailininkų sąjungos narių paveiksai, skulptūros, instaliacijos ir kiti dailės kūriniai eksponuojami centrinės buveinės patalpose.

Remiamos ne tik aktyviojo sporto šakos: krepšinis, futbolas, rankinis, automobilizmas, bet ir sporto veteranų klubai.

„LIETUVOS ENERGIJOS“ TECHNIKOS BIBLIOTEKA

- „Lietuvos energijos“ technikos bibliotekos fonduose ir archyve sukauptas unikalus elektrotechnikos ir energetikos dokumentų rinkinys. Informacija saugoma įvairiose laikmenose: knygose, elektroniniuose formatuose, foto dokumentuose. Įdiegta bibliotekos informacinė sistema „MegaKnyga“ kompiuterizuoja daugumą tradicinių darbo procesų. Šiuo metu programos duomenų bazę sudaro daugiau nei 54000 įrašų.

Suvokiant technikos bibliotekos fondo unikalumą, suteikiama galimybė juo naudotis visuomenei. Skaitykloje, neišsinešant knygų į namus, bibliotekos knygomis ir kitais informaciniais resursais gali naudotis visi pageidaujantieji. Be to, su „Lietuvos energija“ sudarius sutartį, biblioteka gali naudotis ir kitų įmonių bei įstaigų darbuotojai ir gauti tokias pat paslaugas, kaip ir bendrovės darbuotojai.

„LIETUVOS ENERGIJA“ – ENERGETIKOS MUZIEJAUS DALININKĖ

- 2006 metais liepos 13 d. Ūkio ministerija, VšĮ Lietuvos verslo paramos agentūra ir Lietuvos energetikos muziejus pasirašė paramos teikimo sutartį projektui „Lietuvos energetikos muziejaus pertvarkymas į Lietuvos technikos muziejų, pritaikant kultūros ir istorijos paveldo objektą – pirmosios Vilniaus centrinės elektrinės patalpas viešiesiems turizmo poreikiams“. Įgyvendinus šį Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis remiamą projektą, Lietuva išsaugos istoriškai įdomų ir svarbų industrinį technikos objektą.

Po rekonstrukcijos Lietuvos energetikos muziejus, įsikūręs pirmojoje Vilniaus miesto centrinėje elektrinėje, bus ne tik vertingas edukaciniu ir istoriniu požiūriu, bet taps patraukliu mokslo, kultūros ir turistų traukos centru. Muziejaus plotas po rekonstrukcijos išsiplės nuo 800 m² iki 5230 m². Projektą numatoma įgyvendinti iki 2008 metų rugsėjo 1 dienos.

DIDÉJANTI ERDVÉ

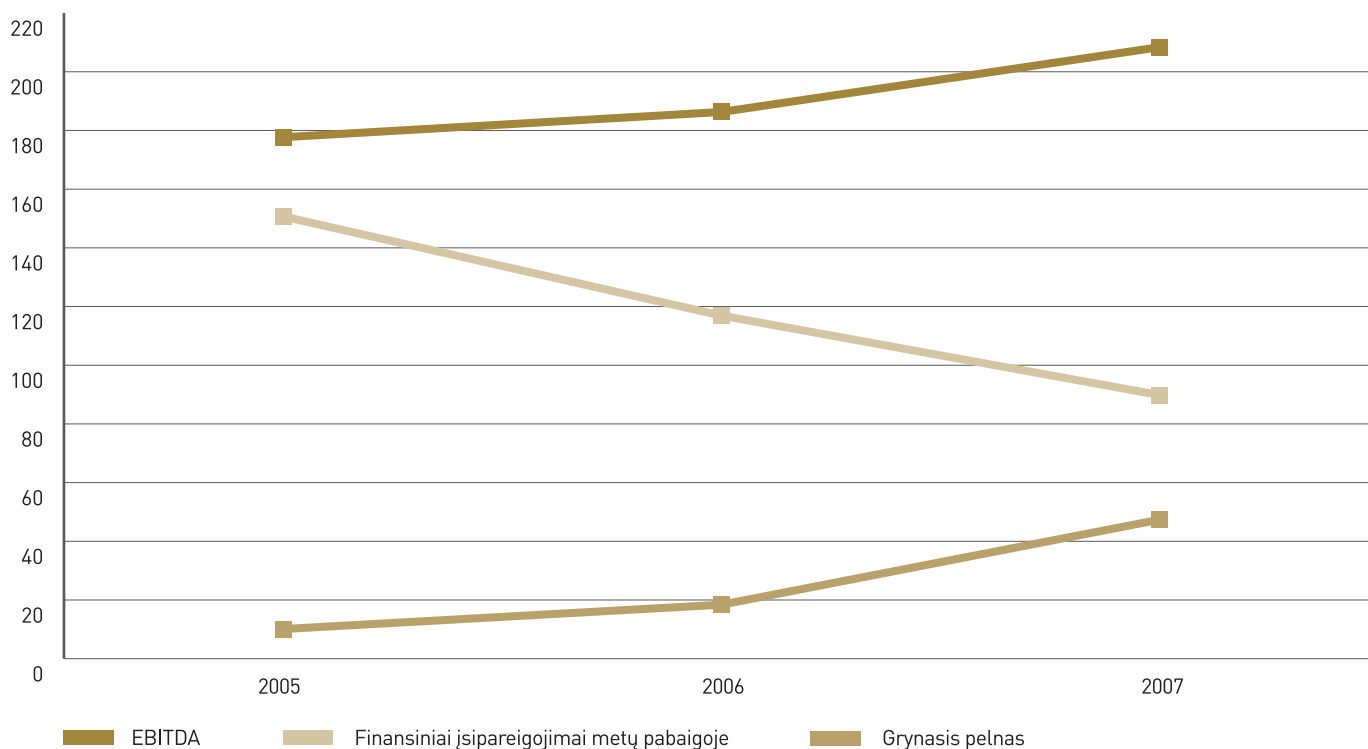
VEIKLOS RODIKLIŲ APŽVALGA

Remiantis šalyje per keletą pastarųjų metų priimtais teisės aktais, palaipsniui atveriamą elektros rinką, siekiama suformuoti konkurencinę aplinką elektros energijos gamybos ir tiekimo srityse. „Lietuvos energijos“, vykdančios monopolinę išimtinę veiklą Lietuvos teritorijoje (elektros energijos perdavimas, sisteminių paslaugų teikimas), veiklai elektros rinkos pokyčiai neturėjo didelės įtakos, tačiau teigiamos įtakos turėjo išaugusi šalies ekonomika ir padidėjęs elektros energijos suvartojimas. „Lietuvos energijos“ uždavinys – užtikrinti visos energetikos sistemos patikimą funkcionavimą. 2007 metais šalies elektros energetikos sistemoje didelių sutrikimų nebuvo.

2007 metų gruodžio 31 d. „Lietuvos energija“ turėjo tiesioginę kontrolę trijose dukterinėse įmonėse: UAB „Energetikos pajėgos“, UAB „Kauno energetikos remontas“ ir UAB „Kruonio investicijos“. „Lietuvos energija“ turi 100 proc. šių įmonių akcijų („Lietuvos energija“ ir jos dukterinės įmonės toliau tekste – Grupė).

Grupės įmonių finansinės veiklos rodikliai ataskaitiniais finansiniais metais gerėjo, įmonės dirbo pelningai.

EBITDA, grynasis pelnas ir finansiniai įsipareigojimai 2005 - 2007 metais, mln. Lt

Pajamų struktūroje didžiausią dalį – 50 proc. visų pajamų sudarė elektros energijos pardavimai šalies didmeninėje rinkoje. Vykdamas elektros energijos perdavimo sistemos operatoriaus veiklą gauta 356,5 mln. Lt pajamų arba 30 proc. viso pajamų kiekio. Pastarosios pajamos, palyginti su praėjusiais metais, dėl augančio elektros energijos perdavimo kiekio ir didesnės jos perdavimo kainos padidėjo 4,8 procento.

UAB „Kauno energetikos remontas“ grupės, įskaitant paslaugas Grupės įmonėms, pardavimo pajamos padidėjo nuo 43,1 mln. Lt (2006 m.) iki 70,9 mln. Lt (2007 m.) ir buvo 64,3 proc. didesnės nei 2006 metais. Didžioji „Lietuvos energijos“ teikiamų paslaugų ir gaminamos produkcijos dalis tiekama vidaus rinkai (96 proc.), eksportas sudaro 4 procentus. Patruojuojančiai įmonei tiesiogiai suteikta paslaugų už 5,2 mln. litų.

UAB „Energetikos pajėgos“ daugiausiai teikė paslaugas Grupės įmonėms. Šios bendrovės pajamos siekė 2,2 mln. litų.

UAB „Kruonio investicijos“ pardavimo pajamų neuždirbo.

Grupės kitos veiklos pajamos sudarė 23,5 mln. Lt, iš jų didžiausia dalis gauta už suteiktas ITT paslaugas – 19,7 mln. Lt, iš kurių 11,9 mln. Lt sudarė duomenų perdavimo paslaugos.

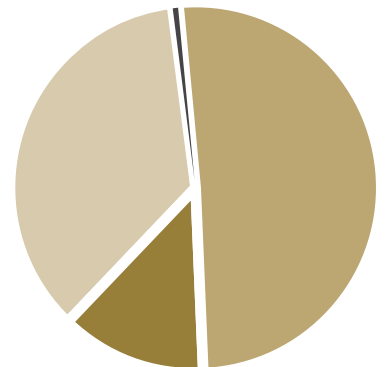
2007 metais Grupė patyrė 1134,5 mln. Lt veiklos sąnaudų. Didžiąją dalį Grupės sąnaudų (697,1 mln. Lt arba 61 proc.) sudarė elektros energijos pirkimo, įskaitant superkama pagal įpareigojimą teikti viešuosius interesus atitinkančias paslaugas, sąnaudos; nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos siekė 146,1 mln. Lt, šaltojo ir operatyviojo galios rezervo pirkimo iš kitų elektrinių sąnaudos – 82,4 mln. litų. Dukterinių įmonių sąnaudos bendroje Grupės sąnaudų struktūroje sudarė nereikšmingą dalį – 5,8 procentų.

2007 metais, palyginti su 2006-aisiais, „Lietuvos energijos“ kintamosios sąnaudos (elektros energijos ir galios rezervų pirkimo iš gamintojų sąnaudos) dėl padidintos viešuosius interesus atitinkančios paslaugos kainos, taip pat dėl didesnio eksporto išaugo apie 20 proc., o patirtos sąlyginai pastoviosios sąnaudos sumažėjo beveik 5 mln. litų.

PAJAMOS

Veiklos pajamų struktūra 2007 metais

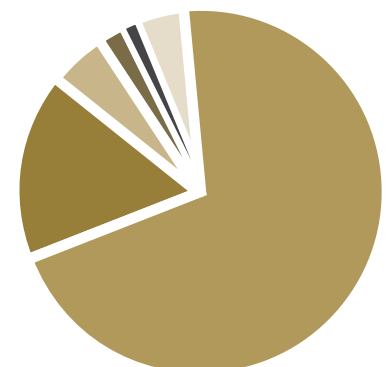
- Elektros pardavimas vidaus rinkoje
- Elektros eksportas
- Elektros perdavimas
- Kitos pajamos

SAŃAUDOS

Veiklos sąnaudų struktūra 2007 metais

- Elektros, rezervų ir tranzito paslaugų pirkimas
- Nusidėvėjimas ir amortizacija
- Atlyginimų sąnaudos
- Remontai ir medžiagos techninei priežiūrai
- Mokesčiai
- Kitos sąnaudos

PELNAS

- Per 2007 metus, skaičiuojant pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, Grupė uždirbo 60,2 mln. Lt pelno iki apmokestinimo, grynas pelnas siekė 48,4 mln. Lt, pelnas iki mokesčių, palūkanų išskaitymo ir nusidėvėjimo priskaičiavimo (EBITDA) sudarė 211,8 mln. Lt (per metus padidėjo 22,8 mln. Lt).

„Lietuvos energija“ uždirbo 47,4 mln. Lt grynojo pelno, UAB „Kauno energetikos remontas“ grupė – 1,4 mln. Lt, UAB „Energetikos pajėgos“ – 0,12 mln. Lt grynojo pelno (dukterinių įmonių pelnas – įskaitant pajamas už paslaugas Grupės viduje).

Palyginti su praėjusiais metais, 2007-aisiais pagerėjo „Lietuvos energijos“ pelningumo rodikliai: nuosavo kapitalo pelningumas padidėjo 1,4 procentinio punkto, turto pelningumas – 1 procentiniu punktu. Pelnas iki palūkanų, mokesčių išskaitymo ir nusidėvėjimo priskaičiavimo bei amortizacijos sąnaudos (EBITDA) padidėjo 22,1 mln. Lt arba beveik 12 procentų.

Pelningumo rodikliai nėra aukšti, bet tai iš esmės lemia „Lietuvos energijos“ veiklos specifika – pagrindinė „Lietuvos energijos“ veikla yra reguliuojama nustatant elektros energijos perdavimo paslaugos kainą, į ją įtraukiama minimali pelno norma. 2005–2007 metais dėl turto įvertinimo realia verte į elektros energijos perdavimo paslaugos kainą nebuvo įtrauktos padidėjusios nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos.

SKOLOS IR ĮSIPAREIGIJIMAI

- 2007 metais „Lietuvos energija“ naujų paskolų sutarčių nesudarė, o trumpalaikiam pinigų srautų poreikio balansavimui naudojo esamas kredito linijas ir kreditus sąskaitose (overdraftus). Iš viso per metus „Lietuvos energijos“ finansiniai įsipareigojimai sumažėjo 27,1 mln. Lt ir 2007 metais gruodžio 31 d. sudarė 89,8 mln. Lt. Vidutinė skolinimosi palūkanų norma 2007 metais siekė 4,42 procento.

Be to, „Lietuvos energija“ pagal garantijos sutartis yra garantavus 25 proc. (79,8 mln. Lt) įmonės „Nordic Energy Link“, AS įsipareigojimų bankams.

Mažinant išiskolinimą finansų institucijoms, mažėja skolos koeficientas (finansiniai įsipareigojimai / turtas). „Lietuvos energijos“ išiskolinimo lygis išlieka žemas. Didžioji dalis turto finansuojama nuosavu kapitalu, pastarasis yra keturis kartus didesnis už visus įsipareigojimus. Paskolų ir palūkanų padengimo koeficientai yra ženkliai didesni už 1, t. y. „Lietuvos energijos“ metiniai pinigų srautai leidžia visiškai padengti finansinius įsipareigojimus.

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS

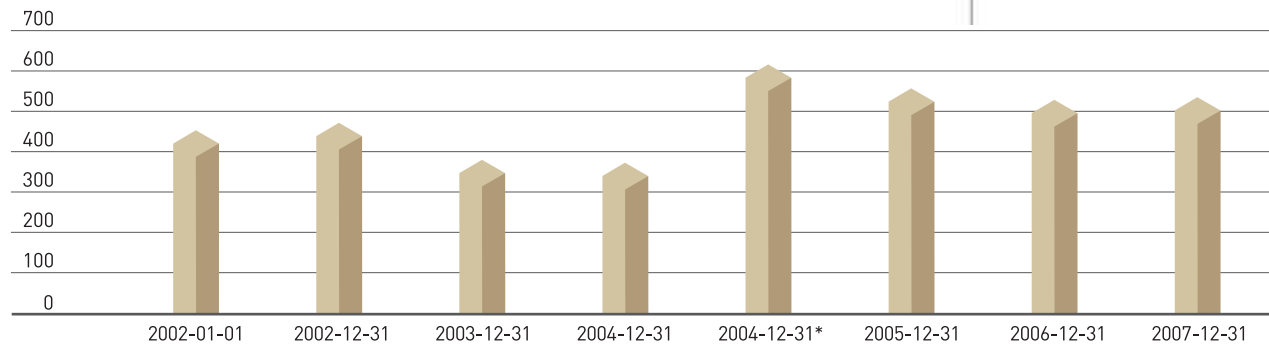
- Sudarant kreditų sutartis „Lietuvos energijoje“ vadovujamasi principu: likvidaus turto ir nepanaudotų, bet sudarytų su bankais, kredito linijų ir kreditų sąskaitose suma turi padengti trumpalaikius finansinius „Lietuvos energijos“ įsipareigojimus, apimant ir per vienus metus mokėtiną ilgalaikių paskolų dalį. Laikotarpio pabaigoje „Lietuvos energijos“ grynas apyvartinis kapitalas buvo neigiamas ir sudarė – 49 mln. Lt (2006 metų pabaigoje – 80,3 mln. Lt), tačiau ataskaitinio laikotarpio pabaigoje jį turėjo 71,1 mln. Lt nepanaudotų kredito linijų ir kreditų sąskaitose.

Siekdama sumažinti valiutos keitimo riziką, „Lietuvos energija“ skolinosi tik litais ir eurai. 2007 metų pabaigoje 100 proc. visų paskolų paimta eurai. Sudarytų pirkimo-pardavimo sutarčių atsiskaitymo valiuta daugiausia litai ir eurai.

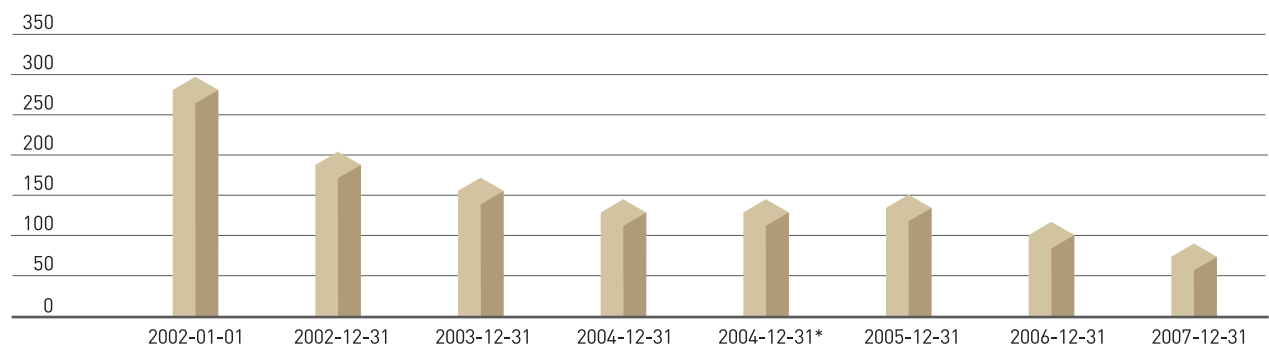
Siekdama sumažinti palūkanų normų kitimo riziką, „Lietuvos energija“ siekia, kad ne mažiau kaip 50 proc. visų paskolų būtų su fiksuota palūkanų norma, likusios – su kintama palūkanų norma. 2007 metų pabaigoje „Lietuvos energija“ turėjo 44 proc. finansinių įsipareigojimų su fiksuotomis palūkanomis ir 56 proc. su kintamomis palūkanomis. Siekdama valdyti palūkanų normos svyravimo riziką, „Lietuvos energija“ 2003 m. pabaigoje su „Nordea Bank Finland“ Plc. Lietuvos skyriumi sudarė palūkanų normos apskaitos sandorį, kurį galutinai įgyvendino 2007 m. birželio 30 d.

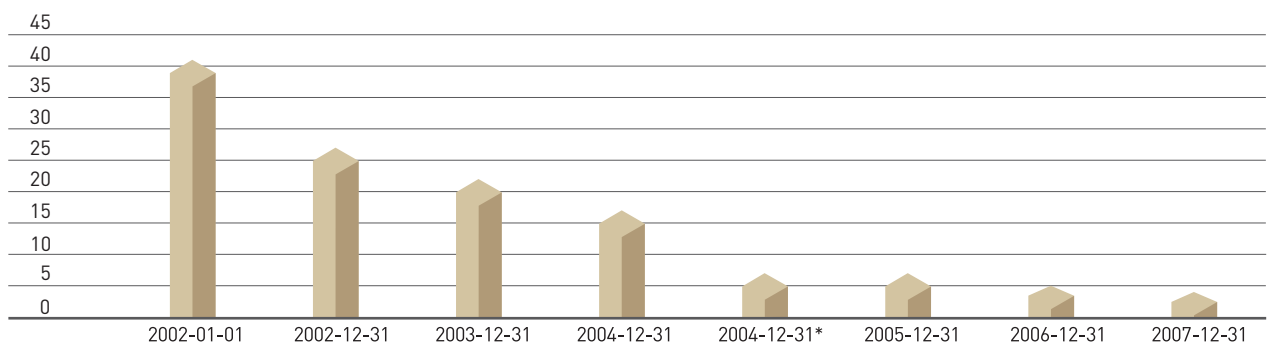
Įsipareigojimai, mln. LT

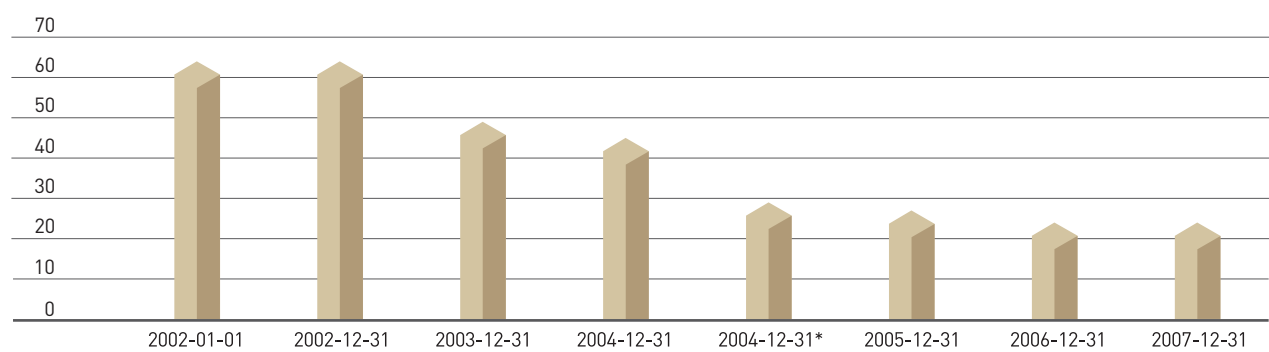
Finansinės skolos, mln. LT

Skolinto ir nuosavo kapitalo santykis, %

Finansinių skolų ir nuosavo kapitalo santykis, %

* Nuo 2004 m. rodikliai skaičiuojami pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus

